N°. 243. 1852.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing buiten de zegelgelden en briefporten.

WOENSDAG 13 OCTOBER.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 162.) *WET van den 15den September* 1852, *houdende naturalisatie van* Jan Hendrik Windemuller.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Jan Hendrik Windemuller* aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Jan Hendrik Windemuller*, handelaar in binnenlandsch gedistilleerd, geboren te *Veldhuizen* (koningrijk *Hannover*), wonende te *Zwolle* (provincie *Overijssel*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 15den September 1852.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
STRENS.

Uitgegeven den *vijf en twintigsten* September 1852.
De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

(Staatsblad n°. 163.) *WET van den 15den September* 1852, *houdende naturalisatie van* Victor Möller.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Victor Möller* aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Victor Möller*, med. doctor en practiserend geneesheer, geboren te *Hamburg*, wonende te *Amsterdam* (provincie *Noordholland*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 15den September 1852.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
STRENS.

Uitgegeven den *vijf en twintigsten* September 1852.
De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

(Staatsblad n°. 182.) *BESLUIT van den 1sten October* 1852, *houdende toekenning aan de* Zweedsche schepen *van den vrijdom en de gelijkstelling bedoeld bij artt.* 1 *en* 6 *der Wet van* 8 *Augustus* 1850 (Staatsblad n°. 47).

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onze Ministers van Finantien en van Kolonien, van den 24/29 September 1852, n°. 70, In- en uitgaande regten, en la. *A*, n°. 1;

Gelet op den daarbij overgelegden brief van den Minister van Buitenlandsche Zaken van Zijne Majesteit den Koning van *Zweden* en *Noorwegen*, van den 9den Julij 1852;

En in aanmerking nemende, dat blijkens denzelve door *Zweden* met den 1sten Januarij 1853 zal voldaan worden aan de voorwaarden in art. 1 der wet van den 8sten Augustus 1850 (*Staatsblad* n°. 47), tot regeling van de belangen der Nederlandsche scheepvaart gesteld;

En voorts gelet op evengemeld artikel, alsmede op art. 6 derzelfde wet;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Aan de *Zweedsche schepen* wordt met den *eersten Januarij* 1853 dezelfde vrijdom verleend, welke bij art. 3 § 1 der wet van den 19den Junij 1845 (*Staatsblad* n°. 28) aan de Nederlandsche schepen is toegekend.

Art. 2. Dezelfde schepen worden mede met den eersten Januarij 1853, in de kolonien en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen met de Nederlandsche schepen gelijkgesteld. Deze gelijkstelling strekt zich niet uit tot de kustvaart in Nederlandsch Oost-Indie.

Onze Ministers van Finantien en van Kolonien zijn, voor zooveel ieder hunner aangaat, belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 1sten October 1852.

WILLEM.

De Minister van Finantien,
VAN BOSSE.
De Minister van Kolonien,
CHS. F. PAHUD.

Uitgegeven den *elfden* October 1852.
De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

Bij Koninklijk besluit van den 9den October 1852, n°. 100, is den fuselier *E. C. Rollier*, van het wapen der infanterie in Oost-Indie, benoemd tot ridder der 4de klasse van de militaire Willems-orde, ter zake van zijn gehouden gedrag bij het dempen, in de maand Maart 1851, van plaats gehad hebbende onlusten in de marga Boelan Tenga (Palembang).

Bij Zijner Majesteits besluit van den 9den October 1852, n°. 78, zijn tot derzelver tegenwoordige functien herbenoemd, en bij continuatie aangesteld de navolgende titularissen, als:

tot plaatsvervanger van den kantonregter te Delft, mr. *H. A. A. van Berkel*;

tot kantonregter te Woerden, mr. *O. J. N. Nieuwenhuis*;

tot griffier bij het kantongeregt te Amsterdam n°. IV, *P. C. Sonstroom*;

tot plaatsvervanger van den kantonregter te Dokkum, *P. van Steenwijk*;

tot plaatsvervanger van den kantonregter te Zwolle, mr. *E. G. van Senden*;

tot kantonregter te Winschoten, jhr. mr. *J. D. Lewe Quintus*, en

tot griffier bij het kantongeregt te Winschoten, *W. C. J. J. Cremers*.

ALGEMEENE REKENKAMER.

De Algemeene Rekenkamer, gelet hebbende op onderscheiden wettelijke bepalingen, maakt bekend, dat de volgende bewijzen van staatsschulden, door openbare verbranding, zijn vernietigd, blijkens het onderstaande proces-verbaal.

's Gravenhage, den 16den September 1852.

De Algemeene Rekenkamer,
VAN IDSINGA, *l. P.*
Ter ordonnantie van dezelve,
DE VISCH EIJBERGEN.

PROCES-VERBAAL.

De ondergeteekende leden van de Algemeene Rekenkamer, als daartoe van wege het collegie gecommitteerd, hebben op Dingsdag, den 14den September 1852, ten hunnen overstaan, door middel van verbranding, doen vernietigen:

Zes duizend gulden aan afgeloste obligatien van den straatweg van Utrecht op Deventer met derzelver coupons, rentende 5 %, geautoriseerd bij Koninklijke decisie van 13 van Wintermaand 1808, n°. 71 . . . . f 6,000

Negen honderd een en negentig duizend gulden aan uitgelote en onuitgelote kansbiljetten of bewijzen van dezelve, ingetrokken bij den vervroegden overgang van uitgestelde schuld en kansbiljetten in 2½ % werkelijke schuld, ingevolge art. 8 der wet van den 27sten September 1841 (*Staatsblad* n°. 35), waaronder begrepen de som van f 9600, voortspruitende uit uitgelote kansbiljetten, welke in het grootboek der 2½ % werkelijke schuld zijn ingeschreven, ingevolge art. 15 van het reglement, vervat in Zijner Majesteits besluit van 7 Maart 1816 (*Staatsblad* n°. 19) . . . 991,000

Twee duizend gulden schuldbekentenissen van het Amortisatie-syndicaat met derzelver coupons, rentende 4½ %, uitgegeven krachtens de wet van 27 December 1822 (*Staatsblad* n°. 59) 2,000

Elf duizend zeven honderd gulden domeinlosrenten, uitgegeven door het Amortisatie-syndicaat, rentende $2^1/_2$ en 5 %, met derzelver coupons, daargesteld ingevolge de wet van 27 December 1822 (*Staatsblad* n°. 59) en Koninklijk besluit van 4 Junij 1824, lit. E5 . . . . f 11,700

Vier duizend vijf honderd gulden aan afgeloste obligatiën van den straatweg van Zeist naar Woudenberg met derzelver coupons, rentende $4^1/_2$ %, geautoriseerd bij Koninklijk besluit dd. 1 October 1829, n°. 89 4,500

Negen honderd een en twintig duizend gulden aan uitgeloote schuldbekentenissen van het Amortisatie-syndicaat, rentende $3^1/_2$ %, met derzelver coupons, uitgegeven krachtens de wet van 27 Mei 1830, n°. 10, en besluit van 1 Junij 1830, n°. 13 921,000

Twee honderd gulden obligatiën uit de negotiatie, geopend bij de wet van 28 Junij 1831 (*Staatsblad* n°. 20), rentende 6 % 200

Zes millioen drie honderd tachtig duizend vijf honderd vijftig gulden aan opgezegde schatkistbiljetten, rentende 4 %, uitgegeven krachtens de wet van 28 April 1834 (*Staatsblad* n°. 14) 6,380,550

Drie duizend gulden losrenten ten laste der overzeesche bezittingen, uitgegeven krachtens de wetten van 11 Maart 1837 (*Staatsblad* n°. 9 en 10), 27 Maart 1837 (*Staatsblad* n°. 9), 22 December 1838 (*Staatsblad* n°. 50) en 6 Junij 1840 (*Staatsblad* n°. 18) 3,000

Een en twintig duizend gulden aan obligatiën wegens den kiezelweg van Zutphen naar Goor, rentende $3^1/_2$ %, geautoriseerd bij Koninklijk besluit van 18 Mei 1819, n°. 97 21,000

Twaalf duizend gulden aan obligatiën ten behoeve van den straatweg van Amsterdam op Naarden, daargesteld ingevolge Koninklijke autorisatie van 8 Julij 1839, n°. 48, rentende $4^1/_2$ % 12,000

Vier millioen acht honderd twee en zeventig duizend een honderd gulden aan ingetrokken schatkistbiljetten, rentende 4 %, uitgegeven krachtens de wetten van 27 December 1840 (*Staatsblad* n°. 79) en 30 October 1848 (*Staatsblad* n°. 75) 4,872,100

Veertig duizend gulden aan obligatiën van den steenweg van Maastricht naar de Geldersche grenzen, daargesteld krachtens de wet van 14 Februarij 1843 (*Staatsblad* n°. 6) en Koninklijk besluit dd. 21 October 1843, n°. 48, rentende $4^1/_2$ % 40,000

Negen en twintig millioen negen honderd zeven en zeventig duizend honderd vijf en dertig gulden aan ingetrokken muntbiljetten, voortgevloeid uit de wet van 18 December 1845 (*Staatsblad* n°. 90) 29,977,135

Twee millioen gulden aan ingetrokken onuitgegeven schatkistbiljetten, rentende 3 %, daargesteld krachtens de wet van 18 Junij 1851 (*Staatsblad* n°. 65) 2,000,000

Voorts al de ingetrokken betaalde coupons van verschillende effectensoorten, tot ultimo Junij 1847 . . . . Memorie

Bedragende aan nominale waarde *vijf en veertig millioen twee honderd twee en veertig duizend honderd vijf en tachtig* gulden, zegge f 45,242,185.

's Gravenhage, den 14den September 1852.

SICCAMA.
NAHUIJS.

ALGEMEENE REKENKAMER.

Naar aanleiding van het 7de artikel der wet van den 18den December 1845 (*Staatsblad* n°. 90), en ten vervolge op de herhaalde openbare kennisgevingen wegens ingetrokken, bij de Algemeene Rekenkamer overgenomen en aldaar onbruikbaar gemaakte muntbiljetten uit opgemelde wet gesproten geweest, wordt bij deze aangekondigd, dat blijkens de vorenstaande algemeene mededeeling, ten overstaan van twee Leden der Kamer, door middel van verbranding, zijn vernietigd voor *negen en twintig millioen negen honderd zeven en zeventig duizend één honderd vijf en dertig* gulden (f 29,977,135) aan gezegde muntbiljetten, en dat het bedrag der overige, niet binnen den bepaalden tijd ter intrekking aangeboden, ter somma van *twee en twintig duizend acht honderd vijf en zestig* gulden, door verjaring aan 's Rijks schatkist is vrijgevallen.

's Gravenhage, den 16den September 1852.

De Algemeene Rekenkamer,
VAN IDSINGA, *l. P.*
Ter ordonnantie van dezelve,
DE VISCH EIJSBERGEN.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De Prins-President heeft te Bordeaux, van waar hij zich den 10den naar Angoulême heeft begeven, in eene openbare aanspraak zijne voornemens en inzigten omtrent de herstelling van het keizerschap nader doen kennen. De tekst dezer aanspraak wordt in de ons toegekomen dagbladen nog niet medegedeeld, maar hare strekking en gewigt laten zich opmaken uit een van regeringswege in de Parijsche *Patrie* bekend gemaakt telegraphisch berigt uit Bordeaux van den 9den dezer, hetwelk aldus luidt: » De Prins heeft, toen hij zich naar het door de kamer van koophandel aangerigt gastmaal begaf, zijnen weg genomen door tallooze volksscharen die hem met warmte begroetten en toejuichten. Honderd tachtig personen namen deel aan het gastmaal; acht honderd toeschouwers gingen heen en weder in de galerijen van het beursgebouw, waar het gastmaal gehouden werd. De feestzaal leverde een treffend gezigt op. Weldra echter werd de aandacht daarvan afgetrokken en uitsluitend bezig gehouden door de gewigtige rede, waarmede de Prins den hem namens de kamer van koophandel gebragten feestdronk beantwoordde. Deze aanspraak is eene groote gebeurtenis. Zij is de schets der staatkunde van vrede met het buitenland, van zedelijke orde en van wijzen vooruitgang, welke het des Prinsen welmeenen is te bevestigen door de staatsinstellingen die Frankrijk verlangt. De indruk dezer rede op de toehoorders laat zich niet beschrijven: bij elke zinsnede afgebroken door blijken van warme instemming, werd zij beantwoord met een eenparig geroep van *leve de Keizer!* Het zal aan de stad Bordeaux eeuwig tot eer strekken, het eerst eene verklaring te hebben gehoord, die een zoo grooten invloed op 's lands toekomst zal hebben. Deze bewonderenswaardige rede wordt in de stad alom aangeplakt en zal onverwijld naar Parijs, ter openbaarmaking, worden overgezonden. Na het gastmaal heeft de Prins zich eenige oogenblikken opgehouden om de illuminatie, die door den wind en den regen leed, te beschouwen; daarop heeft Zijne Hoogheid verklaard zich naar de van stadswege aan de arbeidende bevolking gegeven danspartij te zullen begeven. De Prins is er met groote geestdrift ontvangen en heeft daarover zijne tevredenheid doen kennen. Na een dans, waaraan Z. H. wel wilde deelnemen, verwijderde de Prins zich onder de duizendwerf herhaalde kreten: *leve de Keizer, leve Napoleon III!*".

Uit de officiele berigten aangaande 's Prinsen reistogt ontleenen wij nog het volgende: » De kardinaal-aartsbisschop van Bordeaux begroette hem in de Domkerk met de volgende aanspraak: » » Monseigneur, deze lange reis, niet van eenige dagen maar van verscheiden weken, door onze zuidelijke gewesten, getuigt van uwe zorgvuldigheid voor 's lands welvaart. Onze erkentelijke bevolking weet die edele toewijding aan het algemeen belang naar waarde te schatten; zij komt zich dan ook opgetogen van eene godsdienstige en daarom waarachtige geestdrift, rondom Uwe Keizerlijke Hoogheid scharen in dezen grootschen tempel, waar wij met innige vreugde u zien deelnemen aan onze gebeden en, gelijk bij zoo vele andere gelegenheden, ondubbelzinnige blijken geven van het u bezielend geloof. Het was eene eindeloos groote dwaling der onzen leeftijd voorafgegane eeuw, toen zij meende dat men, de vereischten voor 's lands politiek bestaan geschonden hebbende, zonder gevaar voor den vrede der wereld de godsdienstbegrippen konde ondermijnen, waaruit de menschengeslachten tot destijds het leven voor hunnen geest en hun hart hadden geput. Zoo hebt gij niet gedacht, Monseigneur; wees deswege gezegend! Door aan de godsdienst de vrijheden te hergeven, die hare sterkte en hare eenige kracht uitmaken, vooral door de wezenlijke en volhardende medewerking des Staats tot eene getrouwer inachtneming van den Zondag toe te zeggen, hebt gij een beroep gedaan op al wat edel denkt, hebt gij het vraagstuk der toekomst opgelost. De tooverkracht van een grooten naam zoude ontoereikend geweest zijn om aan Frankrijk zijn geluk en zijnen roem te hergeven; daartoe was ook de kracht van een edel hart, het doorzigt van een helder hoofd noodig: beide heeft God u gegeven. Daarmede was Gods goedertierenheid jegens u niet uitgeput; zij heeft ons hiervan een treffend blijk gegeven door de verijdeling van een verfoeijelijken aanslag: het betaamt ons, Prins, deswege met u en voor ons aan den voet des altaars Gode te gaan danken."»

» De Prins antwoordde: » » Het is waar, Monseigneur, ik kom hier overladen met zegenbeden van de geestelijkheid en met de huldekreten van het volk. Ik verhoovaardig mij echter daarop niet, daar ik het werktuig en de bescherming der Voorzienigheid ben. Ik zal mij zulks trachten waardig te maken door volijverige pogingen om de godsdienst in eere te doen houden, door mijne liefde voor het vaderland en algeheele toewijding aan zijne waarachtige belangen." »

» Te Bordeaux, gelijk elders op zijnen reistogt, heeft de Prins verscheiden ridderteekens geschonken. De abt Martial, de vicaris-generaal des aartsbisdoms, heeft het eerekruis ontvangen. Aan den opper-rabbijn van het Israëlitisch kerkbestuur, den heer Marx, is dezelfde onderscheiding verleend. Sedert lang maken de Israëliten een gewigtig gedeelte uit der bevolking van Bordeaux; verscheidenen van hen hebben op het gebied der letteren, der kunsten, der industrie naam gemaakt. Hunne godsdienst moest bij deze plegtige gelegenheid vertegenwoordigd zijn, en in antwoord op de aanspraak van den heer Marx, heeft de Prins veelbeduidende woorden gesproken. De rede van den opper-rabbijn luidde als volgt: » » Prins, de Israëliten van het gewest der Gironde roepen 's Hemels zegen in over u en het u door de Voorzienigheid opgedragen werk, gelijk zij met vertrouwen rekenen op uwe magtige en edelmoedige medewerking tot handhaving en verdediging allerwege van het groote beginsel der godsdienstvrijheid, hetwelk Frankrijk het eerst aan de wereld heeft verkondigd en hetwelk de Keizer, onvergankelijker gedachtenis, te zamen met den roem zijnes naams heinde en verre heeft verbreid." » De Prins antwoordde: » » Ik dank u voor uwe wenschen, en verzeker u dat ik al de groote beginselen van 1789, die de Keizer in Frankrijk heeft doen heerschen, onverzettelijk zal handhaven." »

» Te Montauban zijn de hoogleeraren van de faculteit der Protestantsche godgeleerdheid aan den Prins-President voorgesteld. De deken der faculteit verklaarde den Prins dat het geluk Zijner Hoogheid vurig en opregt door de Protestanten gewenscht werd; dat zij zijne zaak en die van Frankrijk als ééne en dezelfde aanmerkten; dat zij Zijne Hoogheid smeekten hunne eerbied en verknochtheid te beantwoorden met voortdurende goedgunstige bescherming. De Prins antwoordde met eene vriendelijkheid en gepastheid, welke zijne hoorders verrukte.

» Onder de aanzienlijke personen, die te Bordeaux den Prins zijn komen begroeten, noemt men den heer Mazaredo, kapitein-generaal der Baskische provinciën, vergezeld van zes hoofd-officieren van het Spaansche leger; den heer Archibald Mac Layne, een Engelsch admiraal, met verscheiden officieren en ingenieurs van de Britsche marine."

— In onderscheiden particuliere berigten uit Parijs wordt stellig verzekerd dat de leden van den Senaat uitgenoodigd zijn, om zich te Parijs te vereenigen, ten einde den Prins-President, bij zijne terugkomst aldaar gezamenlijk te verwelkomen. De nationale garde der hoofdstad heeft aanzegging ontvangen om zich tegen dat tijdstip voor de dienst gereed te houden. Van wege het arbeidsvolk in de vierde stadswijk van Parijs is van de overheid magtiging gevraagd om zich bij de terugkomst van den President ongewapend aan de nationale garde te mogen aansluiten als deze hem te gemoet gaat. Arbeidslieden in de voorstad St. Germain hebben verlof gevraagd om voor den President eene eerepoort te mogen oprigten.

BELGIE.

Volgens de berigten uit Brussel van gisteren, den 11den, is de zamenstelling van het nieuwe ministerie nog niet officieel afgekondigd, doch aan het tot stand komen van hetzelve werd niet getwijfeld. De heer Henri de Brouckere, die met de vorming van het bewind belast is geweest, is, gelijk een der Belgische bladen herinnert, een oud lid van het congres hetwelk de Belgische staatsinrigting heeft ontworpen en gegrondvest; tot in 1845 was hij lid van de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Hij heeft ook als raadsheer in het Brusselsche hof van appel gezeten en als gouverneur aan het hoofd van het burgerlijk bestuur der provincie Antwerpen en later van de provincie Luik gestaan. Wat zijne staatkundige begrippen aangaat, behoort hij tot de gematigd-liberale partij; hij stond altijd bovenaan op de lijst der liberale candidaten, wanneer het arrondissement Brussel zijne leden in de Kamer van Volksvertegenwoordigers moest verkiezen. Toen in 1846 de heer de Theux ten tweeden male aan het hoofd van een Katholiek-gezind kabinet het bewind aanvaardde, vroeg hij ontslag uit de betrekking van gouverneur der provincie Luik, en van toen af leefde hij ambteloos, tot hij

in het jaar 1850 van het nu afgetreden ministerie eene zending aanpam naar Piemont, waar hij geheel naar wensch slaagde in de moeijelijke taak om een handelstractaat te sluiten. Het verdrag tot stand gebragt hebbende, nam hij zijn ontslag als gezant, alleen wegens zijn zwakken ligchaamstoestand, en niet wegens eenig geschil met de ministers, waarmede hij steeds op den besten voet stond.

Dat de zamenstelling van het nieuw bewind in de tegenwoordige omstandigheden aan de partij der geestelijkheid niet onwelgevallig is, mag opgemaakt worden uit de taal harer organen in de dagbladpers. Deze verlangen echter en verwachten van de nieuwe ministers, dat zij de voetstappen van het afgetreden bewind niet volgen. Zoo zegt de *Emancipation*, na eene lofspraak op die liberale leden wier aansluiting aan de oppositiepartij het kabinet heeft omvergeworpen en die door liberale bladen als afvalligen worden uitgekreten: » Door de op den 8sten Junij jl. bij de vernieuwing van de helft der Kamer uitgebragte stemmen, heeft het land den wensch te kennen gegeven dat het nieuwe ministerie in gelijken geest handele als die zoogenaamde afvalligen. Het is gedaan, voor altijd gedaan, met de tot uitersten overslaande staatkunde, met de gezeggelijke meerderheden, met de onvoorwaardelijk geldende stelsels, met de dwingelandij der zich openlijk uitende meening, en met het binden der volksvertegenwoordigers aan bepaalde verpligtingen. Om niet terstond weder te bezwijken, behoeft een kabinet thans voorzigtigheid, gematigdheid, eenen geest van wijze inschikkelijkheid en verzoening, een helder en door geene vreemdsoortige bedoelingen of verbindtenissen op het dwaalspoor geraakend inzigt in 's lands zedelijke en stoffelijke belangen."

Daarentegen belooft het *Journal de Liège* aan het nieuwe kabinet bij deszelfs optreden de medewerking der warme liberalen op geheel andere voorwaarden. » Het nieuwe kabinet — zegt het genoemde blad, hetwelk geacht wordt met den gewezen minister Frère-Orban in naauwe betrekking te staan — zal ruim baan hebben; het heeft slechts éène moeijelijkheid, het geschil met Frankrijk, doch dit wordt van dag tot dag van bedenkelijker aard. Maar met de aftreding van het ministerie en van onzen gezant te Parijs, die men aldaar, naar verzekerd wordt, niet lijden mogt, is ook het laatste voorwendsel voor strafheid jegens Belgie weggenomen; het nieuwe kabinet zal alzoo, des noodig achtende, onbelemmerd kunnen gaan onderhandelen, en wij zullen den uitslag afwachten. Intusschen heeft het liberalismus eene edele taak waaraan het voor het algemeen belang voortgaan moet te arbeiden. Het betaamt eene veelvermogende partij niet, zich klein te maken als donkere wolken den gezigteinder bedekken. Met wilsvastheid en wijsheid, met de warme vaderlandsliefde der ons nog overgeblevene staatsmannen, op welke wij ons verlaten kunnen, zullen wij de groote moeijelijkheden, die voor ons oprijzen, kunnen te boven komen. Doch bovenal moet men zich van den staat der publieke opinie een juist denkbeeld vormen: men rekene niet te veel op de gezindheid der belanghebbenden om gewillig de nadeelen der handelsoneenigheid met Frankrijk te verdragen, ten einde de stelling hunner regering niet te verzwakken; had het vorig bewind in de toepassing van het door hetzelve gehuldigde vrijhandelsstelsel verder durven gaan, dan ware Belgie thans tegen eenen tariefoorlog gehard. Er zijn derhalve thans mannen van moed, bekwaamheid en talent noodig, om de ons dreigende gevaren af te weren; en zoo die mannen opregt liberaal zijn, hebben zij aanspraak op eene welwillende, hartelijke medewerking. Wij zelven hebben van den loop, dien de zaken zullen nemen, weinig voor ons te vreezen. Het nieuwe bewind zal hoogst waarschijnlijk met eene voor onzen smaak al te groote mate van gematigdheid behebt zijn; doch mits het uit goede en getrouwe liberalen besta, zullen wij geduld oefenen. Tegen het vallen van den nacht verdwijnen alle kleurschakeringen. Bovenal is het noodig dat het land van de krisis gered en onze volksvrijheden in stand gehouden worden. Neen, wij willen ons niet voegen naar de overleggingen der thans in Europa heerschende staatkunde, zoo als de clericale bladen ons laf hartig aanraden. Mits maar het bewind niet onder den invloed der Jesuiten gerake, mits maar de afvalligen aan de vergetelheid en de algemeene verachting worden overgelaten, heeft elk eerlijk en liberaal bewind aanspraak op ondersteuning."

TURKIJE.

De berigten uit Konstantinopel van den 25sten September jl., die de Parijsche *Constitutionnel* mededeelt, gewagen niet van de gisting welke, volgens de berigten van Duitsche bladen, onder de Turksche bevolking zoude te weeg gebragt zijn door misnoegen over het tegenwoordige regeringsstelsel of liever door oprpijing daartegen. Zij bevatten niets van eenig belang dan dat de komst zonder bekende reden van een Engelsch eskader te Smyrna bij de Porte eenige ongerustheid had veroorzaakt, en dat zij het door Engelsche ondernemers gevormde ontwerp eener spoorweglinie van Konstantinopel naar Belgrad, in zeer ernstige overweging had genomen.

SPANJE.

Het Spaansche regeringsblad van den 5den dezer behelst eene niet onbelangrijke beslissing des gouvernements betreffende hetgeen de drukkers en hetgeen de geestelijkheid, wanneer elk harer iets openbaar maakt, moet in acht nemen. Onlangs werd te Barcelona een geschrift tegen de Jesuiten-orde uitgegeven. De bisschop achtte de orde daardoor zoozeer aangetast dat hij eenen herderlijken brief tegen het geschrift uitvaardigde, waarin hij tegen den schrijver op zulk eene wijze uitvoer, dat deze zich persoonlijk aangerand achtte en eene aanklagte wegens laster indiende; welke door de regterlijke overheid tot verder onderzoek werd aangenomen. Hierop is in het regeringsblad een besluit afgekondigd, waarbij verklaard wordt dat handelingen van overheden en inzonderheid van bisschoppen in de uitoefening van hun kerkelijk gezag, geen stof kunnen opleveren voor eene aanklagte van laster; op grond hiervan wordt die aanklagte te niet gedaan, en de regter, die ze aangenomen heeft, gelaakt; verder wordt bepaald dat een exemplaar van het bedoelde geschrift aan de bevoegde overheid te Madrid zal worden gezonden, om het te onderzoeken en naar bevind van zaken te handelen; terwijl de schrijver van hetzelve, zoo hij zich door den herderlijken brief verongelijkt acht, vrijheid ontvangt om zijne grieven tegen den bisschop eerbiedig aan het gouvernement voor te dragen.

ENGELAND.

De Londensche bladen van gisteren, den 11den dezer, behelzen den staat van de opbrengst der rijksmiddelen, waarnaar thans vooral met meer dan gewone belangstelling werd uitgezien, terwijl de finantiele plannen des bewinds nog onbekend en welligt nog onbepaald zijn. Uit dien staat blijkt dat de middelen, niettegenstaande de aan de belastingschuldigen verleende ontheffingen, in de eerste negen maanden dezes jaars slechts L. st. 437,399 minder en in de jongst verloopen drie maanden L. st. 28,992 meer dan in denzelfden tijd van het vorige jaar opgebragt hebben.

Den 15den dezer zal te Londen een kabinetsraad worden gehouden om den dag der opening van de parlementszitting te bepalen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 12*den October* 1852.

Te Capelle a/d. IJssel is op den 9den dezer van de werf van den heer P. Bakhuijzen, met het beste gevolg te water gelaten het barkschip *Estafette*, groot 220 gemeten lasten, varende onder directie van de heeren M. C. Lapidoth & C°. te Amsterdam, en gevoerd zullende worden door kapitein D. Hofker.

Daarna is onmiddellijk de kiel gelegd voor een barkschip, genaamd *Klasina*, groot p. m. 240 gemeten lasten, onder directie van de heeren F. S. Sparnaaij & Zoon te Rotterdam, hetwelk gevoerd zal worden door kapitein D. Wels Browning.

PROGRAMMA van het Genootschap ter bevordering van de Genees- en Heelkunde te Amsterdam, voor den jare 1852.

Het Genootschap ter bevordering van de Genees- en Heelkunde te Amsterdam hield op Woensdag den 8sten September 1852 eene buitengewone vergadering, onder voorzitting van den hoogleeraar C. B. Tilanus.

De voorzitter opende haar met eene gepaste toespraak, waarin hij de verdiensten van de afgestorvene leden in het afgeloopen jaar, met name de heeren J. C. B. Bernard, oud-hoogleeraar en oud-inspecteur-generaal van de geneeskundige dienst bij de land- en zeemagt, buitengewoon lid, en H. van Daalen, med. doct. te Paramaribo, herdacht.

Hierna deed de secretaris verslag van de werkzaamheden gedurende het afgeloopen genootschapsjaar en van de werken, voor het genootschap ten geschenke ontvangen.

Hij berigtte verder, dat er geene antwoorden op de uitgeschrevene prijsvragen zijn ingekomen, waarop besloten werd deze op nieuw uit te schrijven en wel met uitloving van de dubbele gouden medaille voor de eerste.

Zij zijn: I. » Eene geschiedenis der genees- en heelkunde in Nederland, van de vroegste tijden tot aan den dood van Matthias van Geuns en Andreas Bonn."

II. » Het genootschap verlangt eene naauwkeurig onderzoek van de physiologische, zoowel als van de therapeutische werking van den kinabast en van zijne alcaloïden, alsmede van die geneesmiddelen, welke door hunne therapeutische werking den kinabast of zijne alcaloïden zouden kunnen vervangen.

» Bij dit onderzoek wenscht men, dat de schrijver de reeds bekende waarnemingen en proeven omtrent de physiologische werking van den kinabast en zijne alcaloïden niet slechts oordeelkundig toetse, maar ook door eigene navorschingen die werking verder toelichte; dat hij, wijders, bij gebruikmaking van hetgeen omtrent de therapeutische werking van de bedoelde geneesmiddelen bekend is, zijne eigene waarnemingen des betreffende op zoodanige wijze verzamele, dat de kennis van de werking der laatstgenoemde met die der eerste in een juist en naauw verband gebragt worde.

» Ten opzigte van die geneesmiddelen, welke den kinabast en zijne alcaloïden zouden kunnen vervangen, wordt, bij eene gelijke bearbeiding als hierboven voor de kina en hare alcaloïden gevorderd is, eene naauwkeurige opgave verlangd zoowel der physiologische als der therapeutische werking der bedoelde surrogaten, vergeleken met die van den kinabast en zijne alcaloïden; waaruit als gevolgtrekking afgeleid worde in hoeverre zij de laatstgenoemde in hare antitypische werking kunnen vervangen."

III. » Wordt de uitnoodiging tot het leveren van bijdragen voor de topographia medica van Nederland, in het programma van het jaar 1846 aangekondigd, bij deze herhaald."

Vervolgens is over het voorstel van den heer E. C. Buchner, ter verdeeling van het genootschap in sectien, in het breede beraadslaagd, — en dit met meerderheid van stemmen aangenomen.

Hierop bragt de heer La Cave, krachtens art. 13 der wet en op verzoek der vergadering, een specimen ter tafel van een, nu onlangs overleden, lijder, voor 13 jaren als pasgeboren kind door hem door de kunstbewerking van eene dubbele zakvormige sluiting des darmkanaals bevrijd, waarbij de oorzaak van den dood werd toegelicht. Deze waarneming is in het 1ste deel 1ste stuk der nieuwe werken van het genootschap, anno 1841, medegedeeld.

Nog wordt herinnerd, dat, volgens programma des verleden jaars, aan de inzenders van geschriften, over onderwerpen tot het gebied der geneeskunde in al haren omvang behoorende, die, in handschrift, of reeds in druk verschenen, aan het genootschap toegezonden en geacht zullen worden eene wezenlijke bijdrage tot hare bevordering te hebben geleverd, naar gelang van de waarde die daaraan zal worden toegekend, eene gouden of zilveren medaille, op den stempel des genootschaps geschroefd, vereerd zal worden.

Het genootschap, van opgemelde besluiten kennis gevende, heeft gemeend, als voormaals, daarbij te moeten voegen, dat alleen Nederlandsche genees- en heelkundigen zullen toegelaten worden te dingen naar eenigen prijs; dat men geenerlei zoodanige geschriften zal aannemen, tenzij gesteld in het Nederduitsch, zeer leesbaar en met eene andere hand dan die des inzenders geschreven; dat de antwoorden op voorgestelde prijsvragen met eene zinspreuk moeten onderteekend zijn, en vergezeld gaan van een verzegeld biljet, ten opschrift hebbende dezelfde spreuk en inhoudende den naam, den titel en de woonplaats des schrijvers; dat alle geschriften, zonder onderscheid, vrachtvrij moeten gezonden worden aan den medebestuurder en secretaris des genootschaps, F. J. van Maanen; dat alle voorstellen, bijzondere verhandelingen, waarnemingen, of verzameling van waarnemingen, liefst vóór den 1sten Julij van ieder jaar, moeten worden ingeleverd; dat alle stukken, welke door het genootschap der uitgave worden waardig gekeurd, zijn volstrekt eigendom zullen zijn, terwijl de overige den schrijvers zullen worden teruggezonden; dat de verzegelde biljetten der niet voldoend gekeurde prijsschriften ongeopend zullen verbrand worden; dat bestuurders des genootschaps niet zullen mogen dingen naar eenigen eereprijs; dat ook aan geen zijner leden zulks geoorloofd zal worden, dan onder voorwaarde, dat zijn prijsschrift, en het opschrift van het daarbij gevoegde verzegelde biljet met de letter L geteekend zij; dat, eindelijk, de naam eens iegelijken, wien, uit welken

hoofde ook, eene premie geschonken wordt, ten spoedigste door middel der gewone tijdschriften zal bekend gemaakt worden.

De gewone vergaderingen zullen gehouden worden op Woensdag 20 October, Woensdag 22 December 1852, Woensdag 23 Februarij 1853 en Woensdag na Paschen, des avonds ten 7 ure, in het gewone locaal, Kloveniers-Burgwal, nº. 109.

In deze buitengewone vergadering zijn tot leden benoemd: dr. A. Cramer, te Groningen; B. H. Everts, op Meerenberg bij Bloemendaal; J. G. Kloppert, te Delft; J. J. Homoet, te Arnhem; chr. A. de Waal Malefijt, te Haarlem; en dr. J. B. Molewater, te Rotterdam.

Amsterdam, den 20sten September 1852.

G. J. van Epen,
Tweede Secretaris.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

*** Op Dingsdag den 19den October 1852 zal bij Inschrijving worden Aanbesteed de Leverantie van de benoodigde Patent-Olie, ten dienste van het Ministerie van Finantien, voor den jare 1853; zullende de biljetten van Inschrijving voor de Leverantie, vóór of op gemelden dag, des middags ten twaalf ure, moeten zijn ingeleverd bij den Concierge van het Ministerie van Finantien, alwaar de Voorwaarden ter lezing liggen en de Monsters drie dagen vóór de inlevering der biljetten moeten worden bezorgd.

's Gravenhage, den 5den October 1852.

De Minister voornoemd,
Van Bosse.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De Minister van Marine

Brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat gedurende de maanden October, November en December dezes jaars en niet langer, ten Kantore van de Betaalmeesters in de Arrondissementen, de voldoening zal geschieden der gagementen ten laste van den Staat, over het *derde quartaal dezes jaars*; met dien verstande dat hier alleen bedoeld worden de tijdelijke pensioenen, die door de zorg van het Departement van Marine worden voldaan.

Zullende gezegde betaling aanvang nemen met den 6den dezer en voorts over gemeld tijdvak, dagelijks, Zon- en Feestdagen uitgezonderd.

's Gravenhage, den 6den October 1852.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat binnen de Steenbank, aan den Noordkant tegen *Caloo* gezonken ligt een vaartuig waarvan bij laagwater op $5^1/_2$ vadem, de mast 8 voet boven de oppervlakte der Zee zigtbaar is, op de navolgende peilingen: *Middelburg in het Graauw, Westkapelle bewesten het Kaaphuisje.*

De ligging van dat vaartuig zal zoodra mogelijk door eene wrakton worden aangeduid.

's Gravenhage, den 23sten September 1852.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine,

Brengt ter kennis van belanghebbenden het navolgende door het Trinity-house te Londen, onder dagteekening van den 1sten dezer, uitgevaardigd berigt betrekkelijk het hoogste licht van *Zuid Voorland.*

Het bestuur van Trinity-house heeft, met de bedoeling om de veiligheid der scheepvaart, bij nacht, in de nabijheid van *Folkstone* zeilende, te bevorderen, onlangs eene opname doen bewerkstelligen van de klipgronden, die zich bij *Copt Point* van den wal, uitstrekken, en daarbij de overtuiging bekomen, dat meerdere zekerheid in het bevaren van dat gedeelte van het kanaal zal verkregen worden, door het verlicht gedeelte van het hoogste vuur van *Zuid-Voorland*, in noordelijke rigting, te beperken.

Dien ten gevolge zal, met den 1*sten October aanstaande*, het licht van bovengemelden hoogsten vuurtoren niet zigtbaar zijn ten noorden van de lijn der peiling W. t. Z., wel zoo zuidelijk, miswijzend kompas.

Gezagvoerders van schepen, een meerderen diepgang hebbende dan 14 Engelsche voeten, zullen zich moeten regelen naar de bestaande aanwijzing, die voorschrijft, dat het laagste licht in het gezigt zal moeten gehouden worden, bij het naderen van den wal.

Gezagvoerders en loodsen van alle schepen, niet bestemd voor de haven van *Folkstone*, worden nu gewaarschuwd, onmiddellijk uit den wal te houden als het hoogste licht verduistert.

's Gravenhage, den 25sten September 1852.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat blijkens eene door het Deensche Ministerie van Marine, onder dagteekening van den 1sten dezer uitgevaardigde bekendmaking, op den Noord-Westelijken hoek van het kleine Eiland *Seiro* (*Gniben* genaamd), op 55° 55′ 10″ N. Br. en 11° 5′ 9″ O. L. van Greenwich een draaijend Lamplicht zal ontstoken worden, op eenen Toren, 50 voet boven den beganen grond en 109 voet boven de oppervlakte der Zee verheven. Dit nieuwe Kustvuur, dat voorlooppig op den 25sten dezer maand ontstoken en vervolgens op gelijken tijd als de overige Kustlichten des Lands brandende zal gehouden worden, namelijk van een half uur na Zonsondergang tot Zonsopgang, bestaat uit 3 Lampen met Lichtkaatsers die in 6 minuten tijds eene omdraaijing volbrengen, zoodanig dat zij om de twee minuten een sterk schijnsel geven dat 12—15 seconden duurt.

Dit vuur verlicht den geheelen horizon, op eenen afstand van $8^1/_2$ tot 4 mijlen.

's Gravenhage, den 28sten September 1852.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

*** De Commissie van Administratie over de Gevangenis te Woerden, daartoe behoorlijk geautoriseerd, zal op Donderdag den 21sten October 1852, des morgens ten tien ure, in de gewone Vergaderkamer binnen hetzelve Gesticht, behoudens nadere goedkeuring voor den tijd van twaalf maanden, van den 1sten Januarij tot en met den 31sten December 1853, bij besloten en op behoorlijk zegel geschreven Biljetten aanbesteden:

Het Leveren van de navolgende benoodigde Artikelen voor die Gevangenis en voor de Cantine in dat Gesticht, als:

Rogge- en Tarwebrood, mitsgaders Wit Brood voor de Zieken;
Aardappelen;
Rund- en Kalfsvleesch, Rundvet en Boter;
Schenkelvleesch;
Gort, Rijst, Gele en Groene Erwten;
Groenten; waartoe hoofdzakelijk behooren: Kool, Wortelen, Knollen of Rapen, Zuring, Selderij en Uijen;
Zout, Peper, Azijn, Olie, Kaarsen, Groene Zeep, Koffij en Cichorei;
Zoete- en Karnemelk;
Wijn en Bier voor Zieken;
Zoetemelksche en Komijne Kaas voor de Cantine;
Ligstroo;
Steenkolen en Turf, Zand, Bezems en Boenders;
Bureaubehoeften, Papier, Pennen en Potlooden.

Zullende voorts ten zelfden dage worden Verpacht het Vuilnis en de Mestspecien, welke de Gevangenis te Woerden over het jaar 1853 oplevert.

Waarvan de Conditien van Aanbesteding zullen ter lezing liggen in gemelde Gevangenis, en ter Secretarie der Gemeente Woerden.

Woerden, den 9den October 1852.

De Commissie van Administratie voornoemd,
J. de Brauw Vr.
R. Paling Wz., *Secretaris.*

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Tweede* trekking der *Vierde* Klasse van de 218de *Staats-Loterij* op Dingsdag den 12den October 1852, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

Nº. 16074 een prijs van 1000 gulden,
» 4329 » » » 1000 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. Frieswijk.

HERAANBESTEDING.

De Kolonel, Plaatselijke Kommandant, belast met het toezigt over het Nachtleger te Amsterdam, zal aan den minsten Inschrijver, onder nadere approbatie van het Ministerie van Oorlog, openbaar Heraanbesteden, ten Burele van hem, op den Dam, op den 20sten October 1852, 's morgens ten 12 ure: De Leverantie van Gezuiverd Tarwe Legstroo, voor den tijd van Twaalf Maanden, ingaande den 1sten November 1852 en eindigende den 31sten October 1853. Waarvan de Conditien en Voorwaarden ter lezing zullen liggen ten Burele van den Kolonel Plaatselijken Kommandant, hiervoren gemeld, van 's morgens 11 tot 's namiddags 2 ure.

*** Bij de Koninklijke Academie voor de Zee- en Landmagt te Breda zullen een Kapelmeester en vier Muzikanten worden aangenomen:

Die hiertoe bekwaam en genegen zijn, kunnen zich aanmelden. Zij die vroeger als Kapelmeester of als Stafmuzikant bij een der Corpsen van het Leger hebben gediend en van goede getuigenissen zijn voorzien, zullen bij voorkeur worden toegelaten.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

BEKENDMAKING.

De Commissie uit het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland, zamen gesteld ingevolge het voorschrift van Art. 11 der Wet van den 9den Julij 1842 op het Notaris-Ambt, tot het afnemen der Examens van alle degenen, die zouden verlangen naar het Ambt van Notaris te dingen, verwittigt de belanghebbenden, dat zij tot voorschreven einde zal vaceren op Donderdag den 18den November 1852 (en zoo noodig de daaropvolgende dagen) in eene der zalen van het Gebouw door het Hof geoccupeerd wordende.

De Commissie herinnert de Adspiranten aan de voorschriften, vervat in Art. 13 van bovenvermelde Wet en verlangt, dat alle stukken welke aan haar moeten worden toegezonden, portvrij worden geadresseerd aan den Griffier bij het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland.

's Gravenhage, den 11den October 1852.

De Commissie voornoemd:

De Procureur-Generaal,	De Raadsheeren,
W. J. Junius van Hemert.	A. J. F. de Bordes.
	C. D. Beels.

*** Alle Bekende en Onbekende Schuldeischers van de onder voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van *Maria van der Laan*, Weduwe *Isaak van Berkel*, gewoond hebbende en overleden te Amstelveen, onder de gemeente Nieuwer-Amstel, worden bij deze verwittigd, dat de Rekening en Verantwoording wegens het beheer van dezelve Nalatenschap van af den 11den tot en met den 24sten October 1852 ter visie ligt ten Kantore van den Notaris *J. W. Roeloffs Valk* te Nieuwer-Amstel, en dat dadelijk na dien dag (indien geen verzet heeft) zal worden overgegaan tot de voldoening der preferente Schuldvorderingen, voor zooverre het bedrag dier Nalatenschap toereikende zijn.

AANKONDIGINGEN van VERTALINGEN, BOEKWERKEN, enz.

*** Door I. J. MALGA, te Nijkerk, is den 28sten September 1852 aan het Gemeentebestuur zijner woonplaats ter vertaling in het Nederduitsch vertaald:

Kern der Heilslehre aus Johannes Calvin's Unterweisung in der christlichen Religion, nach der Lateinischen Urschrift ausgezogen von H. P. Scholte, Evang. Pfarrer zu Otzenrath. — Elberfeld, 1828. *Druck und Verlag von Samuel Lucas.*

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.